

Anvisningar för avgiftsfri tandvård barn och unga

Översikt

Barn och unga kan från och med det kalenderår de fyller två år välja vårdgivare för den tandvård som erbjuds av Region Örebro län. Den tandvård som är nödvändig för funktionella och estetiskt acceptabla bettförhållanden är avgiftsfri för den enskilde. Den avgiftsfria tandvården för barn och unga administreras och ersätts via Tandvårdsenheten, Region Örebro län.

Allmänt

Möjligheten att välja innebär att allmäntandvård kan sökas hos såväl Folktandvård som privat vårdgivare.

De generella insatser som riktas mot grupper av individer, avgränsade av geografiska områden eller på annat sätt, utförs av Folktandvården.

Specialisttandvård utförs inom Folktandvården.

I detta dokument definieras ett tandvårdsföretag som bedriver tandvårdsverksamhet som vårdgivare. Med ansvarig tandläkare menas den tandläkare hos vårdgivaren som registreras som ansvarig för den enskilda patientens tandvård.

Alla barn och unga mellan 2 år och 23 år ska ha en tandläkare som är ansvarig för tandvården, vilket innebär att varje individ som är folkbokförd i Region Örebro län listas till denne tandläkare och den vårdgivare som den ansvarige tandläkaren tillhör. Valet av vårdgivare görs av den enskilde eller dennes vårdnadshavare genom att man söker upp den tandläkare där man önskar få sin tandvård utförd. Valet bekräftas till Tandvårdsenheten, Region Örebro län, via ett särskilt formulär som undertecknas av den som gjort valet och den tandläkare som tar ansvar för tandvården. Se Val av vårdgivare.

Register över de listade individerna förs av Tandvårdsenheten. De som ej gör ett aktivt val listas hos tandläkare i Folktandvården, på den klinik som ansvarar för det geografiska område där individen är bosatt.

Valet av tandläkare kan göras från två års ålder eller när byte av tandläkare eller vårdgivare önskas. Om vårdnadshavare inte gör ett aktivt val listas barnet på närmaste folktandvårdsklinik.

Det första besöket för undersökning ska ske vid två års ålder (det kalenderår individen fyller två år). Besöket ska koncentreras på en riskbedömning enligt Regionens tandvårdsprogram. Se Barntandvårdsprogram. Riskbedömningen avgör vilken behandling som ska utföras.

Ersättning utbetalas till den vårdgivare där patienten är listad. Ersättningen består i en av Regionens fastställd årlig ersättning. Se Ersättningar. Denna ersättning lämnas för varje månad som patienten är registrerad på vårdgivaren, med 1/12 av den årliga ersättningen.

Utbetalning sker varje månad så länge individen är listad hos respektive vårdgivare och vårdgivaren ansvarar för tandvården.

Detta möjliggör byte av vårdgivare när så önskas, utan att särskild ekonomisk reglering måste ske.

Vårdansvar

Ersättningen innebär att den ansvarige tandläkaren ansvarar för och ger den allmäntandvård som den enskilde behöver. Vården ska inriktas på att förhindra och bota sjukdom och att behandla de skador som uppstår. I ansvaret ingår således undersökning, munhälsokontroller, förebyggande tandvård, sjukdomsbehandling och rehabiliterande tandvård. Behandling av trauma och traumakontroller ingår i vårdansvaret, liksom övrig akuttandvård. Ortodonti ingår ej i ansvaret förutom vissa åtgärder som specificeras under avsnittet ortodonti nedan. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med Tandvårdslagen och övriga lagar eller förordningar som är tillämpliga för verksamheten och i enlighet med av Socialstyrelsen utgivna föreskrifter och anvisningar, samt enligt de tillämpliga överenskommelser som träffats mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och staten.

Vården ska i övrigt bedrivas enligt Regionens gällande odontologiska riktlinjer för tandvård till barn och unga. Se [Barntandvårdsprogram](#).

Revisionsintervall

Ny revisionsundersökning ska göras enligt revisionsdatum från föregående vårdgivare om det finns tillgängligt. Patienten ska dock alltid ha undersökts av tandläkare inom sex månader efter övertagandedatum.

Alla två- och treårningar ska erbjudas undersökning och behandling.

De beskrivna reglerna för revisionsintervall måste dock beaktas. Se [Barntandvårdsprogram](#) sida 3.

Akuttandvård

Vårdgivaren ska vid behov erbjuda akuttandvård för de patienter som är listade hos denne. Akuttandvård ingår i vårdansvaret och ersätts inte särskilt.

Om akuttandvård inte kan erbjudas på grund av att kliniken är stängd, ska patienten hänvisas till annan vårdgivare.

Om akutvård ges av annan vårdgivare, än den som har patienten listad, ska ekonomisk ersättning lämnas av den vårdgivare som har vårdansvaret. Ersättningen är ett fast belopp per behandlingstillfälle. Denna redovisas under [Ersättningar](#).

Uteblivande

Patienten kan debiteras kostnad för uteblivande. Debiteringen kan ske endast om tidbokning har gjorts personligen med patient eller målsman och denne upplysts om gällande regler.

Se [Ersättningar](#).

Specialisttandvård exklusive ortodonti

Patienter kan remitteras till Regionens specialisttandvård för åtgärder som inte kan anses ligga inom ramen för vårdansvaret gällande allmäntandvård. Remittering till specialisttandvården sker utan kostnad för remitterande vårdgivare.

Specialisttandvården kan utan kostnad konsulteras angående tandvård för barn och unga. Se Specialisttandvård och Pedodonti.

Ortodonti

Vårdgivaren ansvarar för nödvändiga bettkontroller, diagnostik av bettavvikelser och att patienten remitteras till Folktandvårdens ortodontiavdelning när behandlingsbehov finns enligt Region Örebro läns anvisningar. Ortodontist kan utan kostnad konsulteras vid behov.

Ortodontibehandling ingår ej i vårdansvaret.

Följande åtgärder ingår dock:

- bettkontroller
- diagnostik av bett- och tandställningsfel
- remiss/konsultation vid behandlingsbehov
- interceptiv ortodonti
- mjukvävnadsingrepp och friläggningar efter önskemål från ortodontist
- extraktioner efter önskemål från ortodontist
- separationer efter önskemål från ortodontist
- hygien- och profylaxbehandling i samband med ortodonti
- justering av apparatur vid akuta besvär.

Efter överenskommelse med Folktandvårdens ortodontiavdelning kan ortodontibehandling utföras av allmäntandläkaren på de patienter som man har vårdansvar för. Det gäller mindre behandlingar med avtagbar apparatur och enklare fastsittande apparatur. Behandlingen ska ske efter ortodontistens anvisningar. Särskild ersättning lämnas av ortodontiavdelningen för sådan behandling. Ersättning är fasta belopp beroende på behandlingens omfattning.

Se Ortodonti och Ersättning.

Vård som inte ersätts av Region Örebro län

Den tandvård som är nödvändig för funktionella och estetiska acceptabla bettförhållanden är avgiftsfri för den enskilde.

Följande behandlingar är inte avgiftsfria (se undantag nedan):

- blekning av tänder
- keramiskt inlägg eller krona
- skalfasader
- tandsmycken
- tandskydd
- ortodonti av mindre omfattning.

I vissa fall kan dock följande behandlingar ingå i den fria barn- och ungdomsvården:

- keramisk krona istället för omfattande kompositfyllning
- protetiska ersättningar vid omfattande mineraliseringsstörningar
- protetiska ersättningar i samband med ortodonti
- blekning av gravt missfärgade tänder.

Om osäkerhet råder om vilken vård som är avgiftsfri eller inte, kan Tandvårdsenheten, Region Örebro län rådfrågas. Även vid de tillfällen då patienten eller målsman är missnöjd med vårdgivarens beslut om ej avgiftsfri vård kan en bedömning göras av Tandvårdsenheten.

Krav på vårdgivare

Vårdgivaren förbinder sig att följa de riktlinjer och anvisningar som Region Örebro län meddelar.

Vårdgivare som ersätts för tandvård till barn och unga ska

- vara legitimerad tandläkare eller ha legitimerad tandläkare anställd
- inneha F-skattesedel
- ej ha betalningsanmärkning
- ha en patientförsäkring som gäller de patienter man tar vårdansvar för.

I övrigt gäller samma krav som för tandvårdsersättning från Försäkringskassan.

Vårdgivaren ska svara för att personal som utför tandvård till barn och unga har den formella och reella kompetens som behövs för patientbehandlingen.

Om vårdgivarens verksamhet upphör ska Tandvårdsenheten, Region Örebro län omgående meddelas.

Kompetens och utbildning:

- De tandläkare som ansvarar för behandlingen av barn och unga inom ramen för Region Örebro läns system för fritt val ska, innan anslutningen till systemet, genomgå en introduktionsutbildning inom barn- och ungdomsvård. Detta kan ske genom deltagande i kurs som Region Örebro län anordnar eller deltagande i kurser med motsvarande innehåll som annan kursgivare anordnar. För de som inom de senaste två åren har dokumenterad erfarenhet av att behandla barn och ungdomar gäller inte detta krav.
- Vårdgivarens personal ska kontinuerligt uppdatera sig inom aktuella ämnesområden för barntandvård.

Vårdrapport

Vårdrapport ska insändas till Tandvårdsenheten i anslutning till varje undersökning av tandläkare eller tandhygienist. Se Vårdrapportering.

Vårdrapporten ska innehålla:

- datum för undersökningen
- beräknat datum för nästa undersökning
- riskgruppering
- tobaksvanor 12 – 23 år
- epidemiologiska data
- redovisning av utförd vård
- underskrift.

Patienthandlingar

Journaler, röntgenbilder och andra handlingar av betydelse för tandvården ska följa patienten vid byte av vårdgivare. Patienten eller vårdnadshavare måste dock lämna medgivande. Med hänsyn till gällande föreskrifter måste journalhandlingar arkiveras hos ursprunglig vårdgivare. Därför kan endast kopior av journalhandlingar lämnas vidare till annan vårdgivare. Röntgenbilder kan lånas ut eller kopieras till den vårdgivare som för tillfället ansvarar för patienten.

Uppföljning

Vårdgivaren ska lämna vårdrapport enligt ovan.

Dessutom ska vårdgivaren tillhandahålla de uppgifter som Region Örebro län behöver för uppföljning av tandvården för barn och unga. Regionen ska även kunna ta del av de journalhandlingar som upprättas.

Region Örebro län har rätt till insyn avseende den verksamhet som gäller tandvård för barn och unga.